

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 241/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ajoneuvoluokkien vaikutuksista ajoneuvoverotukseen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Piritta Rantasen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 241/2023vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä ajoneuvoverotuksen järkevöittämiseksi, jotta muun muassa kyseisen malliset ajoneuvot luokiteltaisiin suoraan pakettiautoiksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ajoneuvoverolain (1281/2003) mukaan henkilö- ja pakettiautoista kannetaan hiilidioksidipäästöjen mukaista perusveroa sekä käyttövoimaveroa, jos ajoneuvoa käytetään muulla polttoaineella tai käyttövoimalla kuin bensiinillä. Käyttövoimaveron määrä on säädetty N1-luokan pakettiautoille lievemmin perustein kuin M1-luokan henkilöautoille ja niin sanotuille kaksikäyttöautoille. Kaksikäyttöautona pidetään N1-luokkaan kuuluvaa ajoneuvoa, joka on varustettu kuljettajan istuimen ja tämän vieressä olevien istuinten lisäksi muilla istuimilla tai niiden kiinnitykseen tarkoitetuilla laitteilla.

Autoverolain (777/2020) perusteella Suomessa rekisteröitävästä tai käyttöönotettavasta M1-luokan henkilöautosta, N1-luokan pakettiautosta sekä eräisiin muihin ajoneuvoluokkiin kuuluvista ajoneuvoista on suoritettava autoveroa. Veroprosentti määräytyy pääsääntöisesti auton hiilidioksidipäästöjen mukaisesti. N1-luokkaan kuuluvan pakettiauton veroprosenttia kuitenkin alennetaan, jos auto on varustettu kuljettajan istuimen lisäksi enintään tämän vieressä olevilla istuimilla tai niiden kiinnitykseen tarkoitetuilla laitteilla. Lisäksi alennetun veroprosentin edellytyksenä on yli 2 500 kilogramman kokonaismassa ja se, että pakettiauto täyttää tehon ja kokonaismassan suhteelle säädetyn edellytyksen. Veroetu kohdistuu kookkaimpiin, tavarankuljetukseen tarkoitettuihin pakettiautoihin.

Ajoneuvojen rekisteröinnistä ja luokittelusta säädetään ajoneuvolaissa (82/2021) ja sen taustalla olevassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858. Mainitun asetuksen mukaan N1-luokkaan kuuluvat moottoriajoneuvot, jotka on suunniteltu ja rakennettu ensisijaisesti tavaroiden kuljettamiseen ja joiden kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia.

Luokittelusäännökset ovat suhteellisen väljiä ja mahdollistavat ajoneuvojen erilaisia rekisteröintejä. Auto- ja ajoneuvoverotuksessa on tämän takia ollut tarpeen määrittää tarkemmin alennetun veron soveltamisesta ajoneuvon istuinjärjestelyn perusteella. Pyrkimyksenä on ollut kohdistaa veroetu niihin autoihin, jotka on tarkoitettu ja joita myös tosiasiallisesti käytetään tavarankuljetukseen, henkilökuljetuskapasiteetin ollessa rajattu. Kirjallisessa kysymyksessä tarkoitetut viisi paikkaset avolavapakettiautot katsotaan ajoneuvoverotuksessa kaksikäyttöautoksi, eivätkä ne myöskään saa pakettiautojen alennettua verokohtelua autoverotuksessa.

Jos myös viisi-paikkaisia N1-luokan autoja käsiteltäisiin auto- ja ajoneuvoverotuksessa alemman veron pakettiautoina, yleistyisivät erilaiset verojen välttämistarkoituksessa tehdyt keinotekoiset muunnostyöt ja rekisteröinnit. Tällöin myös tavanomaisia henkilöautoja pyritäisiin rekisteröimään pakettiautoiksi.

Ajoneuvo- ja autoverotuksessa ei ole perusteita asettaa avolava-autoja verotuksellisesti edullisempaan asemaan kuin umpikoripakettiautoja. Istuinrajoituksista luopuminen edellyttäisi muita teknisiä säännöksiä, joilla pyritäisiin rajaamaan veroetu tosiasiallisessa kuljetuskäytössä oleville ajoneuvoille. Tämä monimutkaistaisi ja vaikeuttaisi verotusta. Veroetujen saaminen voisi silti olla mahdollista erilaisin muunnosratkaisuin.

Pakettiautojen ja avolava-autojen kohdalla on nähtävissä, että näitä ajoneuvoja muunnetaan verotussyistä kevyiksi kuorma-autoiksi, joista ei kanneta autoveroa lainkaan ja joiden ajoneuvoverotuskin on lievää. Tämänkaltaisia mahdollisuuksia muuttaa ajoneuvoluokkaa veron välttämistarkoituksessa ei ole perusteltua lisätä verotulojen turvaamisen kannalta. Lisäksi mahdollistamalla ajoneuvojen luokittelu verotuksellisesti alempaan ryhmään heikennettäisiin hiilidioksidipäästöihin perustuvan verotuksen ympäristöohjaavuutta sekä hidastettaisiin sähköisten pakettiautojen ja avolava-autojen yleistymistä.

Veroedut olisivat lisäksi erittäin kallis tapa pyrkiä lisäämään Puolustusvoimien käyttöön soveltuvien siviiliajoneuvojen määrää ajoneuvokannassa.

Helsingissä 10.1.2024

Valtiovarainministeri Riikka Purra

VN/36647/2023-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: